

ODGOVORI – RAZVOJNA PSIHLOGJA:

1. d

2. d

3. a 2

b 3

c 1

4. u fazi formalnih operacija

5. menopauza

6. Transverzalno istraživanje u razvojnoj psihologiji provodi se jednokratnim mjerenjem i uspoređivanjem dviju ili više skupina pojedinaca različite dobi. Uspoređuje ih se s obzirom na izabranu osobinu koja je predmet mjerenja i promatra se mijenjaju li se tijekom razvoja i kako.

Prednost takvog istraživanja u odnosu na longitudinalno istraživanje jest u njegovoj brzini i ekonomičnosti primjene.

1. b

2. b

3. a 4

b 1

c 2

10. konkretnost u mišljenju (egocentričnost u mišljenju, animizam)

11. Načelo konzervacije je usvojeno kad je dijete u stanju razumjeti načelo da količina nečega ostaje ista, bez obzira na promjenu oblika nekog objekta. Za to je potrebno i moći se odvojiti se od jednog perceptivno najuočljivijeg detalja. Znači kad dijete procjenjuje količinu vode u dvije oblikom različite čaše, mora savladati centraciju tj. ne procjenjivati količinu vode u čaši samo na osnovu visine vode u čaši.

12. a

13. 1 b

2 c

3 a

14. Jean Piaget

15. transverzalna ili kros-sekcijska metoda

16. KOGNITIVNI RAZVOJ – predoperacionalno razdoblje- djeca razmišljaju samo o konkretnim pojmovima, pri tome su egocentrična (ne mogu promatrati iz pozicije drugih osoba) te nemaju usvojeno načelo konzervacije (ne razumiju da količina neke tvari ostaje ista bez obzira na promjene u izgledu). Prisutna i centracija (usmjerenost na jednu dominantu karakteristiku opaženog) i animizam (vjerovanje kako su neživi objekti živi i imaju karakteristike živih bića).

EMOCIONALNI RAZVOJ – strah od odvajanja je pojačan s oko tri i pol godine. S po polaskom u školu dijete ne bi trebalo doživljavati ovaj strah.

SOCIJALNI RAZVOJ – djeca oko treće godine postaju svjesna svoga spola, te usvajaju spolne uloge. S tri godine spremni su za suradničku igru, a uloga vršnjaka je sve važnija.

17. B

18. B (Vidi 8.)

19. konkretnost (Vidi 10.)

20. B

21. D

22. faza konkretnih operacija

23. srednje djetinjstvo

24. temperament

25. idealizam

26. Negativan okolinski utjecaj na plod majke mogu imati lijekovi, nikotin, rendgensko zračenje. Dijete hranjive tvari i kisik prima preko posteljice. Ono je potpuno ovisno o majčinom organizmu i nema kuda pobjeći od štetnih tvari koje majka unosi u njega..

27. nasljeđe i okolina

A. pojačani rad hipofize-hormona rasta

30. C.) egocentrizam

31. Realizam (odraslih); realno mišljenje, realističko mišljenje.

32. Autoritativni stil; autoritativni roditelji.

33. Longitudinalna (metoda)

34. Sekundarno starenje.

35. Izabrat će široku čašu jer misli da je u njoj manje mlijeka. Razlog je neusvojenost načela konzervacija tj. nerazumijevanje da količina nečega ostaje ista bez obzira na promijenjen oblik. Načelo konzervacija Marija će usvojiti oko 7. godine života (ne mora biti navedeno).

36. C

37. A

38. u senzomotornoj fazi

39. Animizam

40. Simbolička igra.

41. **3 boda** Točno su navedena 3 obilježja kognitivnog razvoja djece u dojenačkoj dobi od navedenih:
U 1. godini razvijaju se osjetila.
U prvoj godini svijet spoznaje putem osjetila i motorike (npr. udaranje žličicom po kutiji stvara podražaje koji aktiviraju osjetila).
U drugoj godini razvija se govor i mišljenje.
Stvaraju se mentalne slike predmeta.
Usvajaju shemu o stalnosti objekata – predmeti postoje i kada ih ne vidimo.
U 2. godini prepoznaju sami sebe u ogledalu.

2 boda Točno su navedena 2 obilježja kognitivnog razvoja.

1 bod Točno je navedeno jedno obilježje kognitivnog razvoja

0 bodova Nije odgovoreno.

Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

42. D.) u senzomotornome razdoblju

43. A.) u dojenačkome razdoblju

44. **2 boda**

Primjer točnog odgovora

Apstraktno mišljenje

1 bod

Nema

0 bodova

Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno, npr. Adolescentno razmišljanje

45. Fazi formalnih operacija

46. **2 boda**

Primjer točnog odgovora

Mladenački egocentrizam

1 bod

Egocentrizam.

47. Od 7. godine; u razdoblju srednjeg djetinjstva

48.

3 boda navodi 3 razlike od dolje navedenih:

Longitudinalna metoda se vrši na istim pojedincima, dok se transverzalna metoda vrši na različitim pojedincima.

Longitudinalna metoda traje dugo vrijeme, dok je transverzalna metoda brza.

Longitudinalna metoda je točnija od transverzalne metode jer prati iste ispitanike i nema utjecaja kohorte.

U transverzalnoj metodi vrši se jedno mjerenje na više grupa ispitanika dok u longitudinalnoj metodi ima nekoliko mjerenja na istim ispitanicima.

2 boda Odgovor navodi dvije točne razlike između longitudinalne i transverzalne metode.

Odgovor točno opisuje i jednu i drugu metodu ali ne ističe razlike.

1 bod Odgovor navodi jednu točnu razliku između longitudinalne i transverzalne metode.

Odgovor točno opisuje jednu metodu.

0 bodova Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

Odgovori: Ličnost

1. T

2. N

3. C

4. A

5. a 1

b 3

c 4

6. a 3

b 1

c 2

7. shizofrenija

8. Primjena projektivnih testova i tehnika počiva na pretpostavci da pojedinac svoje nesvjesne želje, potrebe i strahove projicira u svoju okolinu, što osobito dolazi do izražaja kada se suoči s nejasnim i nestrukturiranim sadržajem. Stoga se upravo takvi sadržaji, npr. mrlje, nedovršene rečenice i nejasne slike nalaze u projektivnim testovima.

Njihov nedostatak jest što reakcije pojedinca pri ispitivanju projektivnim testovima mogu biti, između ostalog, posljedice njegovoga raspoloženja ili „bujne“ mašte, a ne samo odraz njegovih nesvjesnih želja, potreba i strahova.

9. Obrambeni mehanizmi ličnosti aktiviraju se najčešće u stanju frustracije, odnosno u situacijama kada pojedinac ne može ili ne uspijeva zadovoljiti svoje potrebe ili ostvariti svoje ciljeve. Obrambeni mehanizmi nastoje zaštititi ego u stanju anksioznosti. Njihova je svrha pomoći pojedincu da se obrani od tjeskobe, nemira i općenito neugodnih emocija koje izazivaju stanje frustracije i očuvati samopoštovanje. Freud smatra da uporaba većine obrambenih mehanizam ne dovodi do poboljšanja općeg funkcioniranja ličnosti.

10. netočno

11. netočno

12. točno

13. d

14. a

15. d

16. somatoformni poremećaji

17. Abraham Maslow

18. Humanisti nastaju kao reakcija na psihoanalitičku teoriju ličnost. Prva zamjerka odnosi se na Freudov uzorak ispitanika (psihičkih bolesnika) koji po njima ne može predstavljati uzorak za tumačenja pojava i zakonitosti i na zdravoj populaciji. Zato oni temelje svoje zaključke na analizi zdravih uspješnih pojedinaca kako bi otkrili principe postizanja takvog statusa. Smatraju da čovjek nije nagonsko biće nego je u mogućnosti sam, svjesno donosi odluke. Protive se tumačenju da je sve određeno u najranijem djetinjstvu, i tumače da se značajne promjene u razvoju čovjeka događaju kroz čitav život. Po humanistima psihoterapija ne bi trebala počivati na traženju problema iz prošlosti („kopanje po nesvjesnom“) nego okretanje prema budućnosti i otkrivanje potencijala kod čovjeka, čije ostvarenje će dovesti prevladavanja psihičkih teškoća.

19. točno

20. netočno

21. C

22. 1 d

2 c

3 b

23. 1 c

2 b

3 a

24. superego

25. temperament

26. Uz liječenje medicinskom terapijom psihoterapija je način liječenja psihičkog bolesnika razgovorom. Psihoterapeut pomaže klijentu prevladati neke psihičke poremećaje, prilagoditi se problemima življenja i potiče klijentov osobni razvoj. Danas postoje brojni psihoterapijski smjerovi (psihoanalitički, humanistički, kognitivno-bihevioristički) koji proizlaze iz raznih teorijskih pristupa .

27. Humanistički pristup u tumačenju ličnosti ističe da su ljudi pozitivna bića s potencijalom za kreativnost i samoispunjenje. Najviši cilj svakog čovjeka trebao bi biti samoaktualizacija (zadnji u hijerarhiji motiva). Čovjek može samostalno donositi odluke i u povoljnom društvenom okruženju teži pozitivnim društvenim ciljevima. Humanistička psihoterapija znači pomoći klijentu da osvijesti svoje autentične potrebe, prepozna svoje snage i preuzme odgovornost za vlastito samoostvarenje.

28. D

29. id

30. D

31. Sigmund Freud

32. somatoformni poremećaji

33. Abraham Maslow

34. C.) somatoformni poremećaj

35. Ekstraverzija

36. PTSP;

37. Razlikama u ličnostima; razlikama u kognitivnoj interpretacija situacije; razlikama u kognitivnoj procjeni situacije; individualnošću; osobnošću; crtama ličnosti.

38. Superego; nad ja.

39. Psihoterapije je oblik liječenja psihičkih porobema, koji se umjesto lijekova koristi nizom stručnih psiholoških postupaka (razgovor, neverbalna komunikacija, upitnici, testovi). Cilj je da klijent promijeni način doživljaja, razmišljanje ili reakcija na problem i da se osjeća bolje. Psihoterapiju mogu provoditi stručnjaci koji su posebno obučeni za to, a najčešće su to psihijatri, psiholozi, socijalni radnici, socijalni pedagozi,... Ima mnogo različitih vrsta psihoterapija (humanističke, psihoanalitičke, bihevoralne) koje proizlaze iz različitih teorijskih pristupa u objašnjenju ličnosti.

40. C

41. B

42. Temperament.

43. Otvorenost prema iskustvu.

44. Imaju iste gene; jednaki genotip.

45. **2 boda** Karakter, crte karaktera

1 bod Superego, savjest.

0 bodova Nije odgovoreno.

1.

vi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

46. **2 boda** Libido.

1 bod Eros.

0 bodova Nije odgovoreno.

47. **3 boda** Točno su navedena bilo koja 3 obilježja shizofrenih poremećaja od navedenih (ili priznatih):

Gubitak kontakta sa stvarnošću

Kaotičnost govora

Poremećaj mišljenja (deluzije)

Poremećaji percepcije (halucinacije slušne, vidne, njušne,...)

Poremećaj afektiviteta (emocija)

2 boda Navedena su 2 bitna obilježja shizofrenih poremećaja.

1 bod Navedeno je 1 bitno obilježje shizofrenih poremećaja.

0 bodova Nije odgovoreno.

Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

48. B.) temperament

49. D.) Sigmund Freud

50. Ličnost

51. Somatoformni poremećaji, psihosomatski poremećaji

52. Primjer točnog odgovora

2 boda

Karakter; crte karaktera

1 bod

Superego; savjest

53. **2 boda**

Primjer točnog odgovora

Nesvjesna razina.

1 bod

Potisnuta sjećanja

54. **3 boda**

Odgovor sadrži tri točne informacije. Definirani su upitnici ličnosti. Navedena je jedna prednost i jedan nedostatak.

Primjer točnog odgovora

Upitnik ličnosti je instrument koji se sastoji od niza pitanja kojima se utvrđuje tipičan način ponašanja i doživljavanja osobe.

Prednost: brza metoda (moguće je dobiti puno odgovora u kratkom vremenu, jednostavna metoda)

Nedostatak: Ispitanici ponekad lažu (ne razumiju pitanja, ne možemo biti sigurni u točnost odgovora)

2 boda

Točna je definicija i 1 prednost

Točna je definicija i 1 nedostatak

Točno je navedena 1 prednost i 1 nedostatak. Definicija nije tačna ili nedostaje.

1 bod Odgovor sadrži jednu točnu informaciju:

Točna je definicija

Točno je navedena 1 prednost

Točno je naveden 1 nedostatak.

Ostale informacije nedostaju ili su netočne.

0 bodova Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.